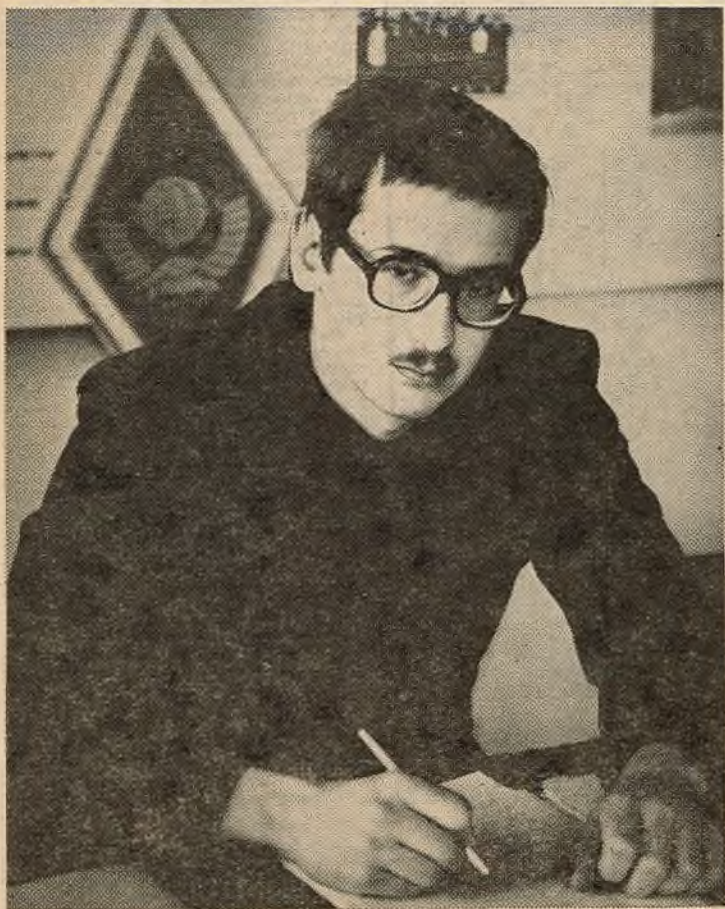

19 КРАСАВІКА — ДЗЕНЬ САВЕЦКАЙ НАВУКІ

Лаўрэат «Каралёўскіх чытанняў»

універсітэта быў Дзмітрый Рагозін. Былі цікавыя і незабыўныя сустрэчы са студэнтамі, з касманаўтамі, з людзьмі, якія добра ведалі і працавалі разам з Каралёвым. Але галоўнай падзеяй гэтых дзён Дзмітрый лічыць уручэнне касманаўтамі Грэчка і Валынавым дыплама лаўрэата «Каралёўскіх чытанняў». Моцны поціск рук і шчырыя пажаданні — гэта словы ў дарогу, дарогу да новых адкрыццяў, да новых поспехаў.

А пачалося ўсё з другога курса. Тады перад Дзмітрыем стаяла важная праблема — пошук сваёй навуковай тэмы. Дацэнт кафедры цеплафізікі Ала Станіславаўна Каспяровіч накіравала яго ў групу, якая займалася вывучэннем нераўнаважных працэсаў фізічнай газыдынамікі. Работа была пабудавана так, што стваралася магчымасць займацца адначасова вучобай і практыкай. Семінары, якія часта праводзіліся, дазвалялі наблізіцца да праблем, якія вырашала група — даследаванні газыдынамічных лазераў.

Сапраўднае ж захапленне навукай пачалося гады два назад. Тады кандыдат фізіка-матэматычных навук С. А. Жданок прадказаў магчымасць атрымання ва ўмовах звышгучавага патоку слабаіанізаванай плазмы, якая можа знайсці прымяненне ў рашэнні многіх задач малекулярнай і лазернай фізікі. Гэта мела б важнае значэнне і для тлумачэння шэрагу фізічных з'яў, звязаных з палётамі касмічных караблёў. Практычным доказам і праверкай занялася група, у якую ўваходзіў Дзмітрый Рагозін.

Гады напружанай работы да-

лі свой вынік. Эксперыментам зацікавіліся многія вучоныя, і вынікі даследавання былі надрукаваны ў Докладах Акадэміі Навук СССР.

Калі ў чалавека штосьці атрымліваецца адзін, другі, трэці раз, то многія лічаць, што проста шанцуе. І не заўсёды думаюць, што гэтаму папярэднічала. А поспеху Дзмітрый дабіўся штодзённай работай з паловы дзевятай гадзіны і да позняга вечара: заняткі, семінары, эксперыменты, пошукі патрэбнай літаратуры і яе вывучэнне. І яшчэ. Увесь час адчуваў ён сяброўскую падтрымку, парады і дапамогу. Рагозін лічыць, што адчуванне пляча сябра і радасць за поспехі іншых вельмі карысныя ў навуковым пошуку.

Настойлівасці і вытрымцы навучылі заняткі спортам. Але трэба было выбіраць: трэніроўкі па дзю-до або даследаванні, якія часта зацягваліся дапазна. Спорт або навука? Дарэчы, Дзмітрый тады быў кандыдатам у майстры спорту СССР. І ён выбраў тое, да чаго імкнуўся яшчэ са спецыялізаванай матэматычнай школы — навуку. «Чалавек павінен мець пэўную мэту, — лічыць Рагозін. — І тое, што перашкаджае яе дасягненню, павінна быць пакінута».

Цяпер Дзмітрый Рагозін заканчвае фізфак. Ён атрымаў размеркаванне ў Інстытут цепла- і масаабмену Акадэміі навук БССР. З заканчэннем факультэта супала і паспяховае завяршэнне даследавання, якім ён займаўся. Яго шлях у навуку толькі пачаўся.

І. МІХАЙЛОўСКАЯ.
[Прэс-цэнтр камітэта камсамола].

Мы ЗНАХОДзімся ў прасторным пакоі камітэта камсамола фізічнага факультэта. З цікавасцю разглядаю «рэліквіі», якія прывёз з Масквы Дзмітрый Рагозін, студэнт V курса фізфака: дыплом лаўрэата «Каралёўскіх чытанняў», памятны падарунак з барэльфам Юрыя Гагарына, запрашэнне на сімпозіум па гісторыі ракетна-касімічнай навукі і тэхнікі, прысвечаны 20-годдзю

палётаў у космас.

Дзмітрый з задавальненнем успамінае дні, праведзеныя ў Маскоўскім ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга фізіка-тэхнічным інстытуце. Ёсць тут добрая традыцыя: у гонар першага палёту ў космас праводзіць студэнцкую навуковую канферэнцыю, на якую запрашаюцца госці з многіх вышэйшых навучальных устаноў краіны. Прадстаўніком ад нашага

На шляху станаўлення

ХІМФАК быў непрывычна ўзрушаны. Адно студэнт у адкладнялі перад пачаткам навуковай канферэнцыі нумар аўдыторыі, дзе будзе працаваць абраная секцыя, і спяшаліся заняць месцы, другія вальваліся перад пачаткам зайго выступлення. І сярод гэтага мнагалюддзя ніяк не ўдавалася адшукаць студэнта-п'яцікурсніка Сашу Вечара, аднаго з ініцыятараў сённяшняга свята навукі.

— Ён высокага росту, чарнявы, — растлумачвалі мне студэнткі, як пазнаць Аляксандра. Але Вечара не было нават у лабараторыі, дзе ён заўсёды працуе. І ўсё ж у адным з калідораў знайшла юнака — усе прыкметы сышліся.

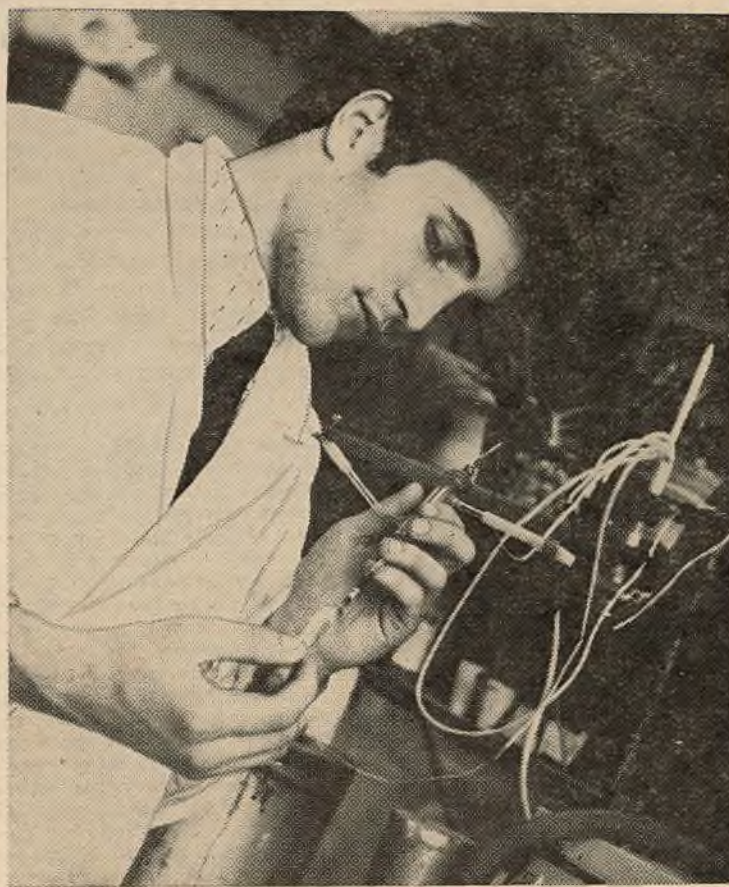
Калі Саша расказвае пра свае першыя крокі ў навуку, здаецца, што ўсё ў яго было проста: паступіў на хімфак, пачаў займацца навуковай дзейнасцю. Але ж былі і няўдачы, і хваляванні, і цяжкасці, толькі Вечар не любіць аб іх гаварыць. Навука ўсур'ёз захапіла студэнта. Нездарма ж Аляксандр — тройчы лаўрэат Усеагульнай алімпіяды па хіміі. Першая перамога прыйшла да яго, тады яшчэ першаккурсніка, на алімпіядзе па агульнай і неарганічнай хіміі. Яна была нечаканай і мабыць таму стала

значным штуршком да самаўдасканалення, акрыліла надзеямі.

І зноў формулы, эксперыменты... Работа А. Вечара «Даследаванні тэрмадынамічных уласцівасцей трайных металічных сістэм» накіравана на Усеагульны агляд-конкурс. Два навуковыя артыкулы пасланы ў часопіс «Фізічная хімія».

Як бачым, праблемы яго даследаванняў вырашаюцца паспяхова. Куды больш клопатаў у Сашы са справамі хімфакаўскага студэнцкага навуковага таварыства. Напрыклад, ідэя правядзення Дня навукі на факультэце ўспрынята была далёка не ўсімі. Шмат прапачаваць прыйшлося, каб свята адбылося і стала сапраўды агульнафакультэцкім. Гэта пацверджана колькасцю прысутных на пасяджэннях секцыі. Саша задаволены вынікамі навуковай канферэнцыі. Прыемна, што клопаты не прайшлі дарэмна. Да таго ж правядзенне Дня навукі — адна з апошніх спраў Аляксандра на факультэце. Пасля абароны дыплама яго чакае праца ў Інстытуце эксперыментальнай батанікі. АН БССР — чарговы крок на шляху станаўлення.

І. ЦАЛУЙКА.
[Прэс-цэнтр камітэта камсамола].

ІМГНЕННІ НАВУКОВАГА ПОШУКУ

ЛЕТАПІС БДУ

[Працяг. Пачатак у №№ 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14].
1957 год

Снежань

Зварот першаккурснікаў аддзялення матэматыкі да ўсіх студэнтаў універсітэта з заклікам адпрацаваць на аб'ектах жыллёвага будаўніцтва 20 гадзін.

Факультэцкія мітынгі, якія адабраюць прыняцце Дэкларацыі нарады прадстаўнікоў камуністычных і рабочых партый сацыялістычных краін і «Маніфеста міру».

У асваенні цалінных зямель удзельнічала 497 студэнтаў.

1958 год

Красавік

Моладзь універсітэта працуе на будаўніцтве многіх аб'ектаў горада. Кожны студэнт вырашыў адпрацаваць 40 гадзін.

1 ліпеня

Урачыстая закладка фундаменту новага галоўнага корпуса універсітэта. Адначасова пачаліся падрыхтоўчыя работы для будаўніцтва студэнцкага інтэрната на 800 месц. Кожны студэнт адпрацаваў на будаўніцтве па 4 гадзіны. У час летніх канікулаў кожны абавязаўся адпрацаваць не менш 10 дзён.

Верасень

Фізіка-матэматычны факультэт падзелены на два: матэматычны і фізічны.

Створана кафедра гісторыі БССР.

Кастрычнік

Паездка студэнтаў да марскоў падшэфнага карабля Балтыйскага флоту.

Снежань

Стварэнне вылічальнага цэнтру БДУ.

Арганізаваны спартыўна-аздараўленчы лагер на возеры Нарач, у якім адпачывала звыш 70 чалавек.

1959 год

Люты

Агульнаўніверсітэцкі партыйны сход. З дакладам аб рабоце XXI з'езда КПСС выступіў дэлегат з'езда сакратар ЦК КПБ Ц. Я. Кісялёў.

Узнагароджанне Граматай Вярхоўнага Савета БССР драматычнага калектыву БДУ, удзельніка дэкады мастацкай самадзейнасці, прысвечанай 40-годдзю БССР.

Красавік

Нараджэнне руху за права называцца групай, лепшай на факультэце.

Стварэнне добраахотнай народнай дружыны.

Чэрвень

Кожны студэнт абавязаўся адпрацаваць на будаўніцтве універсітэта 48 гадзін.

Ліпень

Арганізацыя аздараўленча-спартыўнага лагера на 150 чалавек на базе Наваполацка сельскагаспадарчага тэхнікума.

[Працяг будзе].

